

Головний редактор
Сергій Павленко

Заступник головного
редактора
Олександр Коваленко

Відповідальний секретар
Алла Сокол

РЕДКОЛЕГІЯ

Євген Ананко
Олександр Астаф'єв
Геннадій Боряк
Микола Бутко
Олександр Бойко
В'ячеслав Горбик
Володимир Дятлов
Лариса Коваленко
Олександр Коваленко
Олександр Ковальчук
Володимир Кривошея
Юлій Коцюбинський
Сергій Леп'яво
Віктор Маслово
Валентин Мельничук
Юрій Мицик
Олександр Моця
Сергій Павленко
Анатолій Погрібний
Сергій Пономаренко
Станіслав Реп'ях
Олександр Степанов
Григорій Самойленко
Володимир Савченко
Людмила Студьובה
Борис Суховірський
Петро Тронько
Петро Устенко
Василь Чепурний
Володимир Шевченко
Федір Шпиг
Олександр Явоненко
Василь Яковець

Редактор випуску
Олена Ткаченко

Видавці – Чернігівський
державний педагогічний
університет імені Т. Г.
Шевченка і Чернігів-
ський держінститут еко-
номіки та управління

Засновник —
чернігівське обласне
об'єднання «Просвіта»

Реєстраційне відозтво
КВ № 1025
від 26 жовтня 1994 р.

Індекс 74325

Адреса редакції:
250000, м. Чернігів,
вул. Воровського, 10.
Телефон для довідок
95-74-18.

СІВЕРЯНСЬКИЙ ЛІТОПИС

Всеукраїнський історико-краєзнавчий просвітницький
журнал

З М І С Т

СТАНОВЛЕННЯ ДЕРЖАВНОСТІ УКРАЇНИ

О. Коваленко. Мартин Небаба: людина з легенди	3
Ю. Мицик. З нових документів про національно-визво- льну війну українського народу (1648—1658 рр.) на Сіверщині	12
І. Кондратьєв. Любецький замок і любецька околи- ця за часів Хмельниччини	29

У ГЛИБ ВІКІВ

Л. Ясновська. Археологічні дослідження давньору- ських старожитностей Чернігівщини у 40—60-х рр. XX ст.	37
---	----

ІСТОРІЯ МІСТ І СІЛ

М. Курдюк. Стольне	49
------------------------------	----

З АРХІВНИХ ДЖЕРЕЛ

Гетьманські універсали з колекції Чернігівського історичного музею ім. В. В. Тарновського. Публіка- ція І. Ситого	62
---	----

РОЗВІДКИ

В. Белашов. «Глухівський період» в історії України (1708—1782 рр.)	86
Г. Курас, Т. Демченко. «Хотілося бути в Чернігові...»	96
Н. Онищенко. Брат світла і сонця	105
Ю. Пригорницький. Павло Тичина про тоталітарну владу і молодь	109
В. Звагельський. Про географію походів Ігоря Сівер- ського у степ	114
С. Бойченко. Загадковий надгробок під цоколем колегіуму	121
Г. Морозова. Єврейські погроми 1905 р. у Чернігів- ській губернії	124

ЦЕРКОВНА СТАРОВИНА

В. Дрозденко. Густинський монастир	137
--	-----

ФІЛОСОФСЬКА СКАРБНИЦЯ

В. Личковах. Сіверянська еніоестетика: слов'янські архетипи	141
І. Бичко. Історичний старт окцидентальної філосо- фії: західноєвропейський і український варіанти	147
С. Конончук. Категорія «субстанція» у пізній схо- ластиці та дуалізм Рене Декарта	152

КРАЄЗНАВЧА МОЗАЙКА

О. Ільїн. Брестські витоки «Разговора Великої Росії с Малоросією»	159
В. Пригоровський. Поетеса народилася в Сальному	160
Г. Середенко. Знаменитий лікар	162

ПРИДЕСНЯНСЬКА КНИЖКОВА ПОЛИЦЯ

Н. Сломінська. Майже новорічне	164
О. Ткаченко. Чернігівщина у калейдоскопі імен	165
М. Чабада. Слово про земляка	166
М. Руденко. Космос Юрія Крисанова	169

ЕКОНОМІКА

В. Савченко. Чи наближаємося ми до ринкової еко- номіки?	171
В. Голуб. Макроекономічний індикатор ефективності зовнішньоекономічної діяльності	190
Т. Коропатник. Фактори формування агропромис- лого потенціалу Чернігівської області	193
О. Левченко. Проблеми аудиту і бухгалтерського обліку в Україні.	198
Про авторів	203
Зміст та видання журналу за 1998 рік	204

Базові освітні, наукові, культурологічні установи, де зберігаються комплекти журналу «Сіверянський літопис»:

Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського

Бібліотека Конгресу США (м. Вашингтон)

Національна бібліотека Канади (м. Оттава)

Вашингтонський університет

Стенфордський університет

Торонтський університет

Бодліанська бібліотека (м. Лондон)

Гарвардський коледж

Бібліотека Інституту історії України НАН України

Львівська наукова бібліотека імені Стефаника АН України

Чернігівська обласна універсальна наукова бібліотека ім. В. Короленка

Сумська обласна універсальна наукова бібліотека

Путивльський історико-культурний заповідник

Харківська державна наукова бібліотека